

GÜNGÖR SAMİ ÇAKIRGİL

GUNGOR SAMI ÇAKIRGIL

Orhan GİRGİN*

ÖZET:

Güngör Sami Çakırgil, 1931'de Ankara'da doğmuş, 1954 yılında Ankara Tıp Fakültesini bitirmiştir. 1966 yılından sonra bir çok yurt dışı temasta bulunmuş, esas olarak konjenital kalça çıkığı tedavisinde radikal redüksiyon ile Dünya çapında tanınmış olsa da, Türkiye'de omurga cerrahisi konusunda bir çok girişim yapılmasına öncülük etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güngör Sami Çakırgil, radikal redüksiyon, omurga kırıkları, skolyoz.

Kanıt Düzeyi: Biyografi, Düzey V

SUMMARY:

Güngör Sami Çakırgil was born in Ankara in 1931. He finished Ankara Medical School in 1954. After 1966, he visited a lot of country for education and scientific courses. He was a worldwide famous Orthopaedic surgeon because of his radical reduction procedure for congenital hip dislocation. But, he was a real frontiers of spinal surgery in Turkey.

Key Words: Güngör Sami Çakırgil, radical reduction, spinal fractures, scoliosis.

Level of Evidence: Biography, Level V

(*) Op. Dr. Ufuk Üniversitesi, Mütavelli Heyeti Üyesi, Ankara.

GİRİŞ:

Güngör Sami Çakırgil, 1931'de Ankara'da doğmuştur. İlk, orta ve lise eğitimini Ankara'da tamamlamış ve 1954 yılında Ankara Tıp Fakültesini bitirmiştir. 1954 yılında Gülhane Askeri Tıp Akademisinde bir yıllık Fahri Genel Cerrahi asistanlığını takiben Amerika'ya giderek ihtisasını burada tamamlamış ve 1958 yılında Genel Cerrahi uzmanı olmuştur ⁽⁴⁾.

1958-1960 yılları arasında Cumhurbaşkanlığı doktorluğu yanı sıra Gülhane'de fahri Genel Cerrahi uzmanlığı ve sonra da Ankara Hastanesi'nde Başasistan olarak çalışmıştır. Genel cerrahisi üzerine 2 yıllık Ortopedi asistanlığını Ankara Tıp Fakültesinde 1962 yılında tamamlamış ve Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi unvanını da almıştır. 1964 yılında Genel Cerrahi doçenti olmuş, 1970 yılında aynı kürsüde Profesörlüğe atanmıştır ^(2,4). 1982'de Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Başkanı olmuştur ⁽⁴⁾.

Resim-1. Güngör Sami Çakırgil (1931-1989).

1966'dan ölümüne kadar, her yıl en az birer ay süre ile Londra, Liverpool, New York, Los Angeles, Houston, Memphis ve Mexico City'de kurslara ve eğitim faaliyetlerine katılmıştır. Avrupa, Amerika ve Avustralya'da bir çok uluslar arası kongrede bildiriler sunmuştur ⁽⁴⁾.

Watson-Jones'un iki ciltlik 1956 baskılı "Fractures and Joint Injuries" kitabını, 1969'da "Kırıklar ve Mafsal Yaralanmaları" adıyla tercüme ederek yayınlamıştır. 1971'de Avni Duraman'ın editörlüğünde basılan "Ortopedi Ders Kitabı"nın bazı bölümlerini yazmış, 1976 yılında "Ortopedi ve Travmatoloji" ders kitabını kendisi hazırlayarak yayınlamıştır. 10 kadar yabancı ve 100'e yakın Türkçe makaleye sahiptir ⁽⁴⁾.

Güngör Sami Çakırgil'e tüm Dünya'da büyük ün getiren çalışması, "Doğuştan Kalça Çıkığında Radikal Redüksiyon" tekniğidir. Tekniği ait geniş serileri majör uluslar arası dergilerde yayımlamış, son olarak "Campbell's Operative Orthopaedics" referans kitabında ilk kez bir Türk Ortopedistin tekniği yayınlanması ona büyük şöhret getirmiştir ⁽⁴⁾.

Güngör Sami Çakırgil, Türkiye'de bir çok ilke imza atmıştır. Bilindiği kadarı ile Türkiye'de ilk diz protezini yapan kendisidir ^(1,3). Omurga cerrahisi açısından da çok önemli cerrahi girişimleri ilk yapan odur. Skolyozun Harrington Enstrümantasyonu ile tedavisi, vertebra kırıklarında enstrümantasyon kullanımı ve skolyozda korse tedavisi konusunda çok önemli çalışmaları vardır. Hong Kong'daki eğitimini takiben, Pott hastalığında, anterior radikal debridman (Hong Kong Prosedürü)'ü da ilk uygulayan kişi Güngör Sami Çakırgil'dir ⁽⁴⁾.

Tüm asistanları ve öğrencileri tarafından çok sevilen Güngör Sami Çakırgil, zor geçiren

hoca olarak bilinirdi, ancak yine de çok sevilirdi. 1989 yılında geçirdiği amansız hastalığa yenik düşerek genç yaşta hayata veda etmiştir.

BANA GÖRE GÜNGÖR SAMİ ÇAKIRGİL:

Ben, Op. Dr. Güngör Sami Çakırgil'e, Doçent olduktan sonra, ağabey yerine HOCAM diyen ilk asistanıyım. Bununla gurur duyuyorum. Sizlere Güngör Sami Çakırgil'in üç özelliğinden bahsetmek isterim. Birincisi, onun kendisine gösterdiği özendir. Güngör Hocamız, son derece şık giyinen, son derece centilmen bir insandı. Çoğunlukla lacivert ceket ve gri pantolon giyerdi. Gömlek renkleri, beyaz ve mavi olurdu. Çok güzel ve uygun desenli, kıymetli kravatlar takardı. Ayakkabıları, hep şık pırıl pırıldı. Yavaş, fakat düzgün cümlelerle konuşurdu. Hepimize "Bey" diye hitap ederdi. Doktor gömlekleri, her zaman temiz ve ütülü idi. Biz asistanları, onun bu özelliklerini, kendimize hep örnek almışızdır.

Hocamızın ikinci özelliği, üstün cerrahi yeteneğidir. Güngör hoca, çok yetenekli ve el becerisi üst düzeyde olduğu için çok güzel ameliyat yapardı. Bistüri ve penset tutuşu, sanırım kendisine özeldi. Bir türlü taklit edemezdik. Ameliyat süresince konuşmazdı. Her şeyin düzgün ve istediği gibi olmasına dikkat ederdi.

Güngör Sami Çakırgil'in ameliyatını seyretmek cerrahi bir zevkti. Ama asiste etmek biraz zordu. Kendine özgü dikiş atışı vardı. İpliklerin bile aynı boyda kesilmesini isterdi.

Güngör hocamızın üçüncü ve belki de en önemli özelliği ise yaratıcılığı ve Türk Ortopedi ve Travmatolojisi'ne yaptığı katkılardır. Ben, buluşların gereksinimler sonucu oluştuğuna inanırım. O yıllarda (1960'ın ikinci yarısı) Türkiye'de tedavi edilmemiş çok sayıda Doğuştan Kalça Çıkığı olgusu vardı. Hocamız, bu nedenle Radikal Redüksiyon adını verdiği bir ameliyat geliştirdi. Bu ameliyat ile Campbell'ın kitabına girdi.

Vertebra sorunlarına olan ilgisi nedeni ile de kendisine yeni ufuklar açtı. İngiltere'ye ve Uzak Doğu'ya gitti. Tüm bu gidişler, hep kendi mali olanakları ile idi. Güncel tedavi yöntemlerini Türkiye'de değiştirmeye başladı. Önce Harrington çubuklarını kullandı. Sonra anterior füzyon ameliyatları yapmaya başladı (Belki de Türkiye'de ilk kez). Bu cesur girişimleri meslektaşlarının kongrelerde onu kalabalık izlemesine neden oldu.

Watson-Jones'a hayrandı. Onun çok güzel olan bir kitabını "Kırıklar ve Mafsal Yaralanmaları" adıyla tercüme etti. Yazmayı, konuşmaktan daha çok severdi. Çok erken aramızdan ayrıldı. Türk Ortopedi ve Travmatolojisi'ne daha pek çok katkılar yapabiliyordu. Bizler de, ondan daha çok şey öğrenebilirdik. Nur içinde yatsın.

KAYNAKLAR

1. Aydın R, Yazıcıoğlu Ö, Daldal F. Total diz artroplastisi ve rehabilitasyonu. *Türkiye Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Dergisi*,
2. <http://www.ftrdergisi.com/yazilar.asp?yaziid=306&sayiid>
3. <http://www.medicine.ankara.edu.tr/testa/dallar/dallarshow.php?id=11&tbd=1>
4. Şener N. Total Diz Artroplastisi Sonuçları (Uzmanlık tezi), İstanbul, 1977.
5. Güngör Sami Çakırgil Hoca'yı kaybettik. *Ortopedi Dünyasından* 1989, pp: 234.